



Handläggare: Lena Wohlström  
Region Ytterstad  
Park- och gatubyrån  
Tel: 508 26 370  
[lena.wohlstrom@gfk.stockholm.se](mailto:lena.wohlstrom@gfk.stockholm.se)

2001-01-02

Till  
Gatu- och fastighetsnämnden

### **Upprustning av park och parklek i Skarpnäck. Genomförandebeslut.**

#### **FÖRSLAG TILL BESLUT**

Gatu- och fastighetsnämnden fattar genomförandebeslut om upprustning av park och parklek i Skarpnäck.

Olle Zetterberg

Solveig Svedgård

Ingvar Nordin

#### **SAMMANFATTNING**

Sedan år 1984 har parkleken i Skarpnäck varit ett provisorium. Parken har slitits hårt och lekredskapen är utdömda liksom den bod som fungerat som parklekshus. 1998 ansökte dåvarande stadsdelsförvaltning hos gatu- och fastighetskontoret om upprustning av parkområdet och parkleken. Kontoret har tagit fram ett program för upprustning av parken i samråd med olika brukare och stadsdelsförvaltningen. Förslaget är kostnadsberäknat till 15 mkr och etappindelad för att genomföras på tre till fyra år. Upprustningen är medtagen i VP 1999 + 2000 och kontorets budgetförslag 2002-2004. Uppjustering av tidigare belopp har skett p.g.a. osäker prisutveckling. Kostnaden kan inrymmas i kontorets budget genom etappvis utbyggnad 2001-2004. Projektet finansieras även genom samordning med stadsdelsförvaltning, belysning och tillgänglighetsprojekt.

Kontoret föreslår att nämnden beslutar att genomföra upprustning av parken.

## UTLÅTANDE

### Bakgrund

Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnade 1998 en ansökan angående upprustning av parkleken som ligger i parkstråket centralt i Skarpnäck vid kulturhuset och stadsparken samt vid skolorna : Tåtorpsskolan, Skarpaby-skolan och inte långt från Bergholmsskolan. Stadsdelsnämnden föreslog bl.a. att parken skulle utvecklas till en "ekologisk", äventyrlig park, som skulle erbjuda något för alla åldrar. Den skulle vara en inbjudande mötesplats med en pedagogisk idé.

När Skarpnäck planerades på 70-talet fanns planer på tre parklekar. Efterhand som planeringen fortgick kvarstod endast en parklek; den som planerades vid Tåtorpsskolan. Av olika skäl sköts planeringen av park och parklek på framtiden. I väntan på ett större barnunderlag byggdes endast ett provisorium 1984 ute i parken i parkstråket mellan Bagarmossen och Skarpnäck. Denna provisoriska parklek är den idag aktuella leken, som blev dåligt byggd, och som under årens lopp blivit så nedsliten att den idag kan anses helt utdömd av säkerhetsskäl. Även parken runtomkring har förstörts med provisoriska anläggningar, t.ex. det sk. " Ungdomens hus", som bestod av ett tiotal baracker - idag borttagna - men med ett sargat parkrum som resultat. Även estetiskt bedömt behöver hela parken den planering och upprustning, som här föreslås, en satsning som Skarpnäck borde ha fått när det bebyggdes.

Stadsdelsnämnden har beslutat att ersätta de provisorier som parkleken haft med ett nytt parklekshus. Detaljplaneläggning pågår och projektering av byggnaden likaså. Ett nytt parklekshus innebär att ett helt nytt parkrum kommer att skapas, som känns genomtänkt och vackert och som en helhet.

### Analys

Parken är i starkt behov av upprustning, underhållet har varit minimalt och många lekredskap är av typen självbyggen, som dömts ut vid säkerhetsbesiktningar. Den stora attraktionen är djurleken, som är särskilt populär bland flickor. Den ligger dock för nära övrig lek, och bör flyttas med tanke på allergirisken.

Problemen kan sammanfattas i att parken upplevs som tillfällig och att den saknar ett samlat grepp. Det finns ingen koncentration av lekytor och anläggningar. Parken utstrålar brist på rumskänsla. De rörelsehindrade har små möjligheter att delta aktivt i parken. ( 11 % av gravt funktionshindrade i Stockholm bor i Skarpnäck ). Djurlekens placering gör att många allergiker har svårt att utnyttja parken.

Belysningen i parken är dålig. Lekytor och gräsmattor saknar fungerande dränering. Biltrafik och cyklar korsar barnens lekytor och olycksfall har förekommit. En omläggning av Skarpnäcksvägen till parkväg enligt detaljplan är ännu inte genomförd. Belysningen utmed vägen består av

trästolpar med luftburna ledningar, vilka bör ersättas. Lekredskapen är tillfälliga och delvis farligt placerade; en del utdömda.

Marken där barackerna ( ”Ungdomens hus”) har stått måste restaureras. Parkpersonalen använder idag ett provisorium – en liten bod – som ej kan godkännas för ändamålet och som måste ersättas. Det nya huset bekostas av stadsdelsförvaltningen.

### **Samråd**

Stadsdelsförvaltningen har uttryckligen önskat att förslag som agenda-21 – enheten arbetat med i möjligaste mån skulle inarbetas i upprustningen, samt att samarbete med grupper som bildats skulle fortsätta under programarbetet. Samrådet har varit mycket omfattande och har inneburit möten med ungdomsråd, lokala handikappråd, pensionärsråd och parkråd, liksom fortlöpande kontakt med stadsdelsförvaltningens olika representanter för ungdomsverksamhet, djurlek, parkdrift, agenda-21-arbete, mm.

Samarbete med Vuxenskolan och hemvärnet har lett till att Bergholmstorpet fått nytt liv med trädgårdskötsel, litet hembygdslära mm; aktiviteter som ofta tilltalar litet äldre människor.

### **Konsekvenser**

#### *-ekonomiska*

Den totala kostnaden för hela projektet har kalkylerats till ca 13 mkr. P.g.a. den osäkerhet som råder om prisutvecklingen bör kostnadsramen utökas till 15 mkr. Då ingår omvandling av Skarpnäcksvägen till parkväg utmed parken, ny belysning, dränering av området, planteringar som ger parken rumskänsla, nya parkvägar som separerar gående och cyklister, vackra sittplatser för de äldre, nya lekredskap både för tonåringar och yngre barn, plaskdamm, odlingsytor, flytt av djurhus och nya hagar samt en uppfräschad stadspark vid kulturens hus och Tåtorpsskolan, mm.

#### *-miljö*

Den nya parken kommer att upplevas som både spännande och vacker. Ett grönt rum har skapats. Parken skall ha en ekologisk inriktning och en målsättning är att försöka visa en hållbar miljö för både barn och vuxna. Bland annat skall vattnets kretslopp synliggöras, material och solenergin skall utnyttjas i huset, samarbete djurhållning-odling-torpets verksamheter skall visa näringens kretslopp osv.

*-måluppfyllelse*

Alla önskemål som kom från Agenda-21 enheten har inte varit möjliga att genomföra, dels beroende på att naturliga förutsättningar saknades, dels på ekonomin. Projektet kommer dock att ge de allra flesta Skarpnäcksbor en park som de kan trivas i, som är byggd utifrån deras önskemål och som håller för framtiden.

*-etappindelning*

För att klara kostnaden kommer det stora projektet att etappindelas, med byggstart år 2001 och avslutas med sista etappen: en ombyggnad av Skarpnäcksvägen till parkväg inklusive belysning år 2003. Projektet samordnas med stadsdelsförvaltningens åtaganden rörande parklekshus mm samt arbetet med utbyte av armaturer i området. Om så kräver kan vissa avslutande arbeten komma att förskjutas till 2004.

**Kontorets förslag/synpunkter**

Kontoret föreslår att parken skall ges sin behövliga upprustning enligt det programförslag som beskrivits och som kan ses på bilaga 1 och 2. Det nya parklekshuset som skall ersätta olika provisorier har integrerats i planeringsförutsättningarna för parkupprustningen och kommer att ge plats för många gamla, men även nya verksamheter i parken. Huset bekostas av stadsdelsförvaltningen.

**SLUT**